{ } { }

Bakara Suresi | 65 | GİT

◀ **Bakara / 65** ▶

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِى السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَۚ

Türkçe Transcript
Vele**k**ad ‘alimtumu-lleżîna’tedev minkum fî-ssebti fe**k**ulnâ lehum kûnû **k**iradeten ḣâsi-în*(e)*

Abdulbaki Gölpınarlı Meali
Bilirsiniz elbet, içinizde cumartesi gününe hürmet etmeyip emirden çıkanlara aşağılık maymun olun demiştik.

Mücalid, kalplerinin çarpıldığını söyler (Mecma'ül-Beyan 1, 56).

Abdullah-Ahmet Akgül Meali
(Ey Yahudiler!) **Andolsun, siz** *(içiniz)***den Cumartesi** *(günü)* **yasağını çiğneyenleri** *(bu çirkin ve hileli işe yönelenleri)* **elbette bilmektesiniz. İşte Biz onlara: "Aşağılık maymunlar olun!" demiştik.** *(Böylece onları taklitçi ve basit menfaatlerin kölesi olup horlanan varlıklar haline getirmiştik.)*

Abdullah Parlıyan Meali
Nitekim içinizde cumartesi gününün kutsallığını, çiğneyip geçenleri bildiniz. Bu davranışlarından dolayı onlara aşağılık maymunlar olun dedik.

Ahmet Tekin Meali
İçinizden Cumartesi yasağını çiğneyenleri elbette bilirsiniz. İşte bundan dolayı onlara: “Sefil maymunlar olun" dedik.

bk. Kur’ân-ı Kerim, 5/60; 7/163-166.

Ahmet Varol Meali
Şüphesiz siz, içinizden cumartesi günü haddi aşanları bilmişsinizdir. Biz onlara "aşağılık maymunlar olun" demiştik. [10]

10.Bu ayette kastedilenler cumartesi günü balık avlama yasağını çiğneyenlerdir. Bu topluluktan ve onların maymuna çevrilmeleri

olayından A`raf suresi 163-166. ayetlerinde ayrıntılı olarak söz edilmektedir.

Ali Bulaç Meali
Andolsun, sizden cumartesi (günü) yasağı çiğneyenleri elbette biliyorsunuz. İşte biz, onlara: 'Aşağılık maymunlar olun' dedik.

Ali Fikri Yavuz Meali
Gerçekten siz bilirsiniz ki, Dâvûd (Aleyhisselâm) zamanında kavminiz, cumartesi günü, balık avından men edilmişken, içinizden bu emri çiğneyip geçenlere: "- zelil ve hakir maymunlar olun." dedik. (üç gün sonra da helâk oldular.)

Bahaeddin Sağlam Meali
Cumartesi günü konusunda azgınlık yapanları elbette bildiniz. Biz onlara, "aşağılık maymunlar olun" dedik.(*)

(*) Allah onları ya maddeten veya manen maymunlar yaptı. Buna mesh denilir.

Bayraktar Bayraklı Meali
İçinizden Cumartesi günü yasağını çiğneyenleri elbette bilirsiniz. İşte bundan dolayı onlara, "Aşağılık maymunlar olun" dedik.[23]

[23] Sebt/Cumartesi yasağı hakkında geniş bilgi için bk. Bayraklı, KUR'ÂN TEFSÎRİ, VII, 372-373.

Besim Atalay Meali (1965)
Dinlenme günü; içinizden aşırı gitmiş olanları iyi biliyordunuz, biz de onlara merhametten uzak: «Maymun olun !» demiş idik

---

Cemal Külünkoğlu Meali
Andolsun ki içinizden (ibadet etmek yerine balık avlayarak) cumartesi günü yasağını ihlal edenleri biliyorsunuz. (Bu davranışlarından ötürü) onlara: "Aşağılık maymunlar olun!" demiştik.

Bkz. 4/47, 154 ve Cumartesi yasağıyla ilgili dipnot, 7/163, 166 ve "Aşağılık maymunlar olun" la ilgili dipnotu, 16/124

Cemil Said (1924)
Sizin içinizde sebt (cum'a irtesi) günine ri'âyet itmeleri bilürsiniz, biz anları alçak maymunlara tahvîl itdik.

Diyanet İşleri Meali (Eski)
İçinizden cumartesi günü azgınlık edenleri elbette biliyorsunuz. Onlara "Aşağılık birer maymun olunuz" dedik; bunu, çağdaşlarına ve sonradan geleceklere bir ceza örneği ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlara öğüt olsun diye yaptık.

Diyanet İşleri Meali (Yeni)
Şüphesiz siz, içinizden Cumartesi yasağını[22] çiğneyenleri bilirsiniz. Biz onlara, “Aşağılık maymunlar olun” demiştik.

Hz.Mûsâ’nın dinine göre, cumartesi günü çalışmayıp ibadetle meşgul olmak bir esastı. İsrailoğullarının bu esası çiğnemeleri ile ilgili olarak ayrıca bakınız: Nisâ sûresi, âyet, 47-54; A’râf sûresi, âyet, 163; Nahl sûresi, âyet, 124.

Diyanet Vakfı Meali
İçinizden cumartesi günü azgınlık edip de, bu yüzden kendilerine: Aşağılık maymunlar olun! dediklerimizi elbette bilmektesiniz.

Edip Yüksel Meali
Sizden Cumartesi yasağını çiğneyenleri elbette biliyorsunuz. Onlara "Aşağılık maymunlar olun," dedik.

Elmalılı Hamdi Yazır Meali
İçinizden cumartesi günü yasağını çiğneyenleri elbette bilirsiniz. İşte bundan dolayı onlara "sefil maymunlar olun!" dedik.

Elmalılı Meali (Orijinal)
içinizden sebt -istirahat- günü tecavüz edenleri elbette bilirsiniz biz onlara sefil sefil maymunlar olun dedik

---

Erhan Aktaş Meali
Elbette siz, cumartesi yasağını çiğnemekle hadlerini aşanları biliyorsunuz. Bu nedenle onlara, “Düşkün maymunlar olun[1].” dedik.

1- Kişilik ve davranış yönünden “maymunlar gibi olun.”

Hasan Basri Çantay Meali
Andolsun, içinizden Cumartesi günü (ne saygı göstermek) hakkında (ki dînî hududu balık avlamak suretiyle) çiğneyib geçen («eyle» li) ler (in hallerini, başlarına gelenler) i de her halde bil (ib öğren) mişsinizdir. İşte biz onlara (Dâvud lisâniyle) : «Hor ve zelîl maymunlar olun» dedik, (üç gün sonra hepsi helak oldu).

Hayrat Neşriyat Meali
İçinizden Cumartesi gününde haddi aşanları da elbette bilirsiniz. (2) Bu yüzden onlara: “Aşağılık maymunlar olun!” demiştik.

(2)İsrâiloğullarına, Cumartesi gününe hürmet etmeleri ve o günü sâdece ibâdetle geçirmeleri emredilmişti. Ayrıca o gün balık avlamaları da haram kılınmıştı. Fakat onlar, Allah’ın bu emirlerine muhâlefet etmekle haddi aşmışlardı. (Nesefî, c. 1, 96)

İlyas Yorulmaz Meali
Siz cumartesi günü Allah’ın yasağını delip, haddi aşanları iyi biliyorsunuz. Onların bu yaptıklarına karşılık “Aşağılık

maymunlar olun” dedik.

İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu
Doğrusu siz içinizde cumartesi yasağını çiğneyenlerin başına gelenleri bilirsiniz. Biz onlara: « Aşağılık maymunlara dönesiniz» demiştik.

İsmail Hakkı İzmirli
[3] Sizden evvel Cumaertesi günü hadd-i şer/i tecavüz edenlerin hâlini elbette bildiniz, biz de onlara «— rahmet-i ilâhiyeden uzak maymunlar [4] olun» demişdik.

[3] Cümle başındaki kasem lamına İşarettir.
[4] Veya, «şereften uzak olunuz» demektir. Bunların kalpleri maymuna çevrilmişdi.

Kadri Çelik Meali
İçinizden Cumartesi günü azgınlık edip de bu yüzden kendilerine, “Aşağılık maymunlar olun” dediklerimizi elbette bilmektesiniz.

(İsrail oğullarından Cumartesi gününe uymaları istenmişti. Fakat İsrail oğulları dinî ve ahlâkî yönden bozulunca bu yasağı açıkça işlemeye ve Cumartesi günü iş yapmaya başladılar. Cezanın ne olduğu konusunda görüş ayrılıkları vardır. Bazıları onların fiziksel olarak maymuna çevrildikleri görüşündedirler; bazıları ise onların o zamandan itibaren maymun gibi davranmaya başladıklarını söylerler. Fakat Kur’an’ın ifadesi, bunun fiziksel bir değişme olduğuna işaret eder.)

Mahmut Kısa Meali
Nitekim, içinizden Cumartesi Yasağını çiğneyenleri pekâlâ bilirsiniz, açgözlülüklerinin cezası olarak **onlara:**
“İhtirasları uğruna tüm insânî değerleri ayaklar altına alan gözü doymaz, onursuz ve kişiliksiz **aşağılık maymunlar olun!” demiştik.**

Mahmut Özdemir Meali
And olsun, içinizden Cumartesi’de haddi aşanları bilip öğrendiniz. Derken, onlara: -“Kovalanan maymunlar olun!” dedik.

Mehmet Çakır Meali
Sizler, cumartesi gününü amacından saptıranları pekâlâ biliyorsunuz, bizim kendilerine: " *aşağılık maymunlar gibi olun* " dediğimizi de biliyorsunuz.

Mehmet Çoban Meali
Şüphesiz içinizden cumartesi yasağını çiğneyenleri bilirsiniz. Biz onlara yaptıkları hile ve şaklabanlıktan dolayı; "Aşağılık maymunlar olun!" demiştik. Çünkü insan olan hiç kimse; Rabbinin sözüyle bu şekilde dalga geçemez, istismar edemezdi. Ama sizler öyle azıttınız ki; ne Allah ne de hak hukuk tanıdınız. Hangi şeytan cumartesi yasağını çiğnetmek için size böyle bir

tuzak kurdurdu? Hâlbuki iyiliğiniz için cumartesi günlerinde balık avlamamanızı emretmiş, ileride sizlere iyi bir rızık olsun diye onlara yol belirlemiştik. Sizin onları bir gölette toplayarak pazar günü avlamanız, akıllıca mı? Siz; size emredilen yasanın nedenini, niçinini, yararını anlamadan çıkarınıza göre hareket ederek tevil ettiniz. Yasamıza karşı tuzak kurdunuz. O nedenle sizin kişiliğiniz, kimliğiniz artık insana, insanlığa yakışmaz, tıpkı maymunlar gibi insanların eğlencesi, insanların maskarası olmaya layıksınız.

Mehmet Okuyan Meali
İçinizden cumartesi günü (avlanma yasağını) [*] çiğneyenleri ve bu yüzden kendilerine "Aşağılık maymunlar (gibi) olun!" [*] dediğimizi elbette bilmektesiniz.

> *Benzer mesajlar: Nisâ 4:47, 154; A'râf 7:163; Nahl 16:124. İsrailoğulları, cumartesi günleri hiçbir işle ilgilenmeyip sadece ibadetle emrolunmuşlardı. Bölgedeki balıklar cumartesi günü (Allah'ın imtihanı olarak) açıktan açığa sürüler halinde kıyıya geliyorlardı. İsrailoğulları balıkların kıyıya akın akın gelmelerine imrenerek hırslarına mağlup olmuşlar, bu yasağı dinlemeyip cumartesi günlerinde de avlanmaya devam etmişlerdi. Böylece ilahi bir emre itibar etmeyip onu çiğnemişler, "Cumartesi Yasağı"nı ihlal etmişlerdi Buradaki mesajın, şeklen ve bedenen değil de manevi ve mecaz olarak bir dönüşüm olduğu kanaatindeyiz. Benzer mesajlar: Mâide 5:60; A'râf 7:166.*

Mehmet Türk Meali
65,66. (Ey İsrâil oğulları!) içinizden cumartesi yasağını çiğneyenleri, Bizim onlara: "Birer aşağılık maymunlar olun!" dediğimizi[1] ve bunu; o olayı görenler ve sonradan gelenler için bir ibret ve Allah'a karşı hata etmekten sakınanlar için bir öğüt kıldığımızı da biliyorsunuz.

> *1 Bazı müfessirler, bu "birer aşağılık maymunlar olun!" ifâdesini "maymun gibi olun, maymun karakterli olun, maymundan beter olun" şekillerinde anlamışlarsa da müfessirlerin çoğunluğuna ve ibarenin zahirine göre bu, gerçek anlamında kullanılmıştır. Bk. (Maide: 60, A'raf: 163-166)*

Muhammed Esed Meali
nitekim, içinizde Sebt Günü'nün kutsallığını ihlal edenleri biliyorsunuz; bu davranışlarından ötürü onlara: "Aşağılık maymunlar gibi olun!" dedik;

Mustafa Çavdar Meali
İçinizden cumartesi gününde yasağı çiğneyenleri de elbette biliyorsunuz. İşte biz onlara; "Horlanmış ve aşağılanmış bir şekilde maymunlaşın/zillet ve esaret içinde yaşayın." dedik. 5/60, 7/168

Mustafa İslamoğlu Meali

Nitekim, içinizden Yasak Günü'nde haddi aşan kimseleri siz de biliyorsunuz.[130] Onlara, "Maymunlardan beter olun!"[131] demiştik.

[130] Onların Cumartesi yasağını ihlâl etme yöntemlerinden biri, A'râf 163'ün de desteklediği gibi şöyle gerçekleşiyordu: Kutsal tatil başlamadan en büyük geçim kaynakları olan ağlarını suya atıyorlar, yasak bitiminde ise çekiyorlar ve böylece hem yasağa sözde uymuş oluyorlar hem de işlerinden kalmamış oluyorlardı. [131] Lafzen: "Alçak maymunlar olun". Alçaklık vasfının maymuna değil bu sözü hak edenlere olması daha münasiptir. Burada yapılan lânet makamında bir tazirdir ve bunun dilimizdeki en güzel karşılığı da budur. Allahu a'lem.

Ömer Nasuhi Bilmen Meali
Andolsun ki, sizler içinizden cumartesi gününde haddi tecavüz edenleri elbette bilmişsinizdir. Biz de onlara «Sefil, hakîr maymunlar olunuz» demiştik.

Suat Yıldırım Meali
İçinizden cumartesi günü haddi aşanları elbette bilirsiniz. Biz böyle yapanlara «Aşağılık maymun olun! » dedik.

Süleyman Ateş Meali
İçinizden, Cumartesi günü (avlanma yasağı)nı çiğneyenleri elbette bilmişsinizdir; işte onlara: "Aşağılık maymunlar olun!" dedik.

Süleyman Tevfik (1927)
Sizden cum'airtesi gününün hürmetine tecâvüz idenleri bilirsiniz, onlara zelîl ve hakîr maymunlar olunuz didik.[2]

[2] Benî İsrâîl cum'airtesi günleri umûr-u dünyâ ile uğraşmamağa me'mûr oldukları halde Dâvud 'aleyhisselâm zamânında deniz kenarında sâkin bir kavim cum'airtesi günleri balıkların kesretle sâhile gelmekde oldukları cihetle bunları kaçırmamak içün kenarda havuzlar kazdılar ve suyı oraya akıtdılar. Su ile berâber havuzlara gelen balıkları pazar güni toplarlardı ve bir takımları da cum'a güni ağ atarak pazar güni çekerlerdi. Bu sûretle hîle yaparak cum'airtesi gününün hürmetine tecâvüz iylediklerinden dolayı Cenâb-ı Hak onları maymun şekline sokdı. Maymun olarak üç gün yaşadıkdan sonra telef oldılar.

Süleymaniye Vakfı Meali
İçinizden cumartesi yasağını çiğneyenleri elbette bilirsiniz. Onlara "Aşağılık maymunlar gibi olun!" demiştik. [*]

[*] Eyle Yahudileri, Cumartesi yasağını sürekli çiğnedikleri için aşağılık maymunlar gibi olmuşlardı.

Şaban Piriş Meali
İçinizden cumartesi gününde yasağı çiğneyenleri de elbette biliyorsunuz. İşte biz onlara:-Hor ve aşağılık maymunlar olun, dedik.

Ümit Şimşek Meali
İçinizden Cumartesi günü haddi aşanları siz biliyorsunuz.(36) Biz onlara “Aşağılık maymunlar olun” dedik.(37)

(36) Cumartesi günü balık avlamaları yasaklandığı halde buna uymayan belde ahalisi. 7:163-166’ya bakınız.

(37) Bir kısım yorumculara göre söz konusu ahali gerçekten maymuna çevrilmiş; diğerlerine göre de, insanlığa yakışır bir tarafları kalmadığı için, onların aşağılık durumları bu şekilde anlatılmıştır.

Yaşar Nuri Öztürk Meali
Yemin olsun, içinizden Cumartesi gününde azgınlık yapanları siz bilirsiniz. Onlara şöyle dedik: "Aşağılık maymunlar oluverin."

Eski Anadolu Türkçesi
dahı bayık bildiñüz anları kim ḥaddan geçdiler ya'nį balıķ avladılar, sizlerden, şenbe güninde; pes eyitdük anlara: “oluñ buzine ıraķ olıcılar.”

Satır Altı Meal (1534)
Taḥķīķ bildüñüz ol kişileri kim Tañrınuñ buyruġın terk itdiler, sizden sebtgüninde. Pes eyitdük anlara: Oluñuz maymūnlar, ıraḳlar Tañrı raḥmetin-den.

Bunyadov-Memmedeliyev
Həqiqətdə siz bilirsiniz ki, içərinizdən bə’zi kəslər şənbə günü (Davud zamanında şənbə günü balıq ovunun qadağan edilməsi) haqqında olan əmrdən kənara çıxdılar. Biz də onlara: “(Zəlil və) həqir meymunlar olun!” – dedik.

M. Pickthall (English)
And ye know of those of you who broke the Sabbath, bow We said unto them: Be ye apes, despised and hated!

Yusuf Ali (English)
And well ye knew those amongst you who transgressed in the matter of the Sabbath: We said to them: "Be ye apes, despised and rejected(79)."

79 The punishment for breach of the Sabbath under the Mosaic law was death. "Every one that defileth it (the Sabbath) shall surely be put to death: for whosoever doeth any work therein, that soul shall be cut off from among his people": (Exod, 31:14). There must have been a Jewish tradition about a whole fishing community in a seaside town, which persisted in breaking the Sabbath and were turned into apes: (Cf. 7:163-166).
